

22132047

MODERN GREEK A: LANGUAGE AND LITERATURE – STANDARD LEVEL – PAPER 1
GREC MODERNE A : LANGUE ET LITTÉRATURE – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
GRIEGO MODERNO: LENGUA Y LITERATURA – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Wednesday 8 May 2013 (morning)
Mercredi 8 mai 2013 (matin)
Miércoles 8 de mayo de 2013 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write an analysis on one text only.
- It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.
- The maximum mark for this examination paper is *[20 marks]*.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez une analyse d'un seul texte.
- Vous n'êtes pas obligé(e) de répondre directement aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le souhaitez.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est *[20 points]*.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un análisis de un solo texto.
- No es obligatorio responder directamente a las preguntas de orientación que se incluyen, pero puede utilizarlas si lo desea.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es *[20 puntos]*.

Να αναλύσετε ένα από τα παρακάτω κείμενα. Στην ανάλυσή σας πρέπει να συμπεριλάβετε σχόλια για το γενικό πλαίσιο, τους πιθανούς αναγνώστες, τον σκοπό, τη μορφή και τα εκφραστικά μέσα.

1^ο Κείμενο

Η δεύτερη νεότητα της ΚΟΑ

Στην πρόβα της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών εν όψει της συναυλίας της στο Μέγαρο Μουσικής.

«Έπρεπε να είχαμε ξεκινήσει πριν από ένα λεπτό. Ελάτε, έχουμε αργήσει», λέει με αποφασιστικότητα ο Βασίλης Χριστόπουλος, ο νέος καλλιτεχνικός διευθυντής της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών. Βρισκόμαστε σε μια όμορφη αίθουσα του Μεγάρου Μουσικής και έχουμε την τύχη να παρακολουθούμε μια πρόβα του αρχαιότερου ορχηστρικού μουσικού συνόλου στην Ελλάδα. Οι μουσικοί επιστρέφουν από το διάλειμμα στις θέσεις τους, σηκώνουν τα όργανα και φτιάχνουν τις παρτιτούρες. Δεν είναι όλα τα μέλη παρόντα.

Μόνο τα έγχορδα. «Μη μιλάτε, κουρδίζουμε τώρα», τους λέει ο 36χρονος αρχιμουσικός.

Ο λεπτός άντρας, ανεβασμένος στο πόντιουμ, παίρνει βαθιές ανάσες και αρχίζει να τραγουδάει το τέμπο. Την ώρα που διευθύνει, τα χέρια του μοιάζουν με κύματα ή με φτερά κύκνου που φτερουγίζουν. Ανάλογα με την ένταση της μουσικής, τεντώνει τους δείκτες του χεριού του ή κάνει κοφτές, κυκλικές κινήσεις. Ένα μειδίαμα σχηματίζεται στο πρόσωπό του, όταν ικανοποιείται από το αποτέλεσμα. «Αναπνεύστε. Ωραίος ο ήχος, αλλά μην ξεχνάτε να αναπνέετε», τονίζει. Όταν όμως δεν του αρέσει αυτό που ακούει, διακόπτει αμέσως. Μέσα από παρομοιώσεις προσπαθεί να εμπνεύσει τους συνεργάτες του: «Το παίξιμό σας είναι σαν ένα κομμάτι κέικ που έχει ξεραθεί στις άκρες. Χρειάζεται λίγη υγρασία».

Από το Μάιο του 2011, από τότε δηλαδή που ανέλαβε τη διοίκηση ο Βασίλης Χριστόπουλος (από το 2005 διευθύνει επίσης τη Φιλαρμονική της Νοτιοδυτικής Γερμανίας), το επίπεδο των συναυλιών της ΚΟΑ έχει ανέβει. Πού οφείλεται το γεγονός ότι το μουσικό σύνολο επανέκαμψε στην πολιτιστική ζωή; Τι άλλαξε; «Τα πάντα. Η αισθητική, η φιλοσοφία, η διάταξη των μουσικών, ο τρόπος που δείχνουμε σεβασμό στο κοινό. Το ρεπερτόριο επίσης διαφοροποιήθηκε: Προσθέσαμε κλασικά μοντέρνα και σύγχρονους Έλληνες, ενώ παίζουμε ξανά μαπαρόκ», επισημαίνει ο Β. Χριστόπουλος.

Μια πρόβα αποκαλύπτει πολλά για την εσωτερική λειτουργία ενός μουσικού οργανισμού. Ο γεννημένος στο Μόναχο αρχιμουσικός επιμένει στην έννοια της πειθαρχίας και της δημοκρατίας. «Πιστεύω στη συνεργασία αλλά και στην επικοινωνία μεταξύ των μουσικών».

Από ένθετο της εφημερίδας *Καθημερινή* (2012)

- Να σχολιάσετε τη σημασία του πιθανού αναγνωστικού κοινού, τον σκοπό και τον θετικό τόνο του παραπάνω άρθρου.
- Να σχολιάσετε τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιούνται η γλώσσα, η μορφή και τα εκφραστικά μέσα για να απεικονίσουν τον Βασίλη Χριστόπουλο και να δείξουν τη συμβολή του στην Κρατική Ορχήστρα Αθηνών.

2° Κείμενο

Ακούμε συχνά από πολλούς αναγνώστες της ποίησης, ακόμη και από τους πιο καλόπιστους, να παραπονιούνται ότι, ενώ καταλαβαίνουν την παλαιότερη ποίηση, αυτή που είναι γραμμένη με έμμετρη μορφή, δεν μπορούν να καταλάβουν τη νέα. Το παράπονο ξεκινάει, κατά τη γνώμη μου, από μίαν αυταπάτη. Πιστεύω πως είναι αδύνατο να καταλάβει κανείς όπως πρέπει την παλαιότερη ποίηση, αν δεν μπορεί να καταλάβει την ποίηση της εποχής του. Και πιστεύω πως είναι αδύνατο να καταλάβει την παλαιότερη ποίηση, αν δεν την καταλαβαίνει όπως καταλαβαίνει την ποίηση της εποχής του. Αν δεν συμβαίνει κάτι τέτοιο, τότε κοιτάζει το παλαιότερο ποιητικό κείμενο με τα μάτια μιας άλλης εποχής, χάνει δηλαδή από τα μάτια του την άμεση αναφορά του στην εποχή μας ή το αντιμετωπίζει περισσότερο ως κείμενο αρχαιολογικό ή ιστορικό και λιγότερο ως ποίηση.

10 Αν η ποίηση είναι το αποτέλεσμα ενός ποιήματος πάνω στην ευαισθησία του ανθρώπου που το διαβάζει, τότε ένα ποίημα δεν είναι δυνατόν να θεωρείται ποίημα, αν δεν μπορεί ν' απομακρύνεται, ν' αποκόβεται από τις συγκεκριμένες συνθήκες που το δημιούργησαν και να είναι συνεχώς παρόν; αν δεν περιέχει δηλαδή τα στοιχεία εκείνα που μπορούν να συγκινήσουν και την ευαισθησία άλλων εποχών. Γι' αυτό η διάκριση ανάμεσα σε παλαιότερη και σύγχρονη ποίηση είναι συμβατική.

15 Η ποίηση, παλαιότερη και σύγχρονη, είναι μία. Για την ακρίβεια όλη η ποίηση (η πραγματική ποίηση) είναι σύγχρονη.

Με τα όσα είπα παραπάνω δεν θα ήθελα βέβαια να υποβαθμίσω τα προβλήματα που παρουσιάζει η σύγχρονη ποίηση. Ήθελα απλώς να υπογραμμίσω ότι είναι αδύνατον να μιλήσει κανείς για την ποίηση γενικά, αν δεν τη βλέπει μέσα από την ποίηση της εποχής του. Και η ποίηση της εποχής μας παρουσιάζει προβλήματα ιδιαίτερα, προβλήματα τέτοια, που την κάνουν να φαίνεται εντελώς διαφορετική από την παλαιά. Όλοι μας το αισθανόμαστε αυτό. Όλοι όταν διαβάζουμε ένα σύγχρονο ποίημα, νιώθουμε πως αυτό που μας λέει το λέει μ' έναν τρόπο καινούργιο, συχνά ριζικά ανόμοιο από τον τρόπο των παλαιών ποιημάτων. Κάποτε αισθανόμαστε πως όχι μόνο ο τρόπος αλλά και πως αυτό που λέει είναι καινούργιο – και τούτο ως ένα βαθμό είναι σωστό. Γιατί η ποίηση ως αντανάκλαση της ανθρώπινης ευαισθησίας δεν μπορεί παρά να εκφράζει και κάθε νέο στοιχείο που αφήνει τα ίχνη του στην ευαισθησία μιας εποχής. Και η δική μας εποχή, με την εκπληκτική διεύρυνση της γνώσης και την έφοδο της επιστήμης ακόμη και στις πιο απλές καθημερινές μας χειρονομίες, εκφράζεται με μίαν ευαισθησία πολύ πιο πλατειά (όχι όμως αναγκαστικά και πιο βαθειά) από την ευαισθησία των προηγούμενων αιώνων. Ωστόσο κατά βάθος αισθάνεται κανείς πως τα καινούργια πράγματα που λέει η ποίηση δεν είναι πράγματα θεμελιώδη. Απλώς φωτίζουν με νέο φως (όχι όμως αναγκαστικά και με καλύτερο) τα βασικά συναισθήματα που αποτελούν το περιεχόμενό της: τον έρωτα, τον χρόνο, την ελευθερία και τον θάνατο. Όλα τ' άλλα συναισθήματα είναι απόρροιες αυτών των βασικών συναισθημάτων. Κατά βάθος η ποίηση λέει συνεχώς τα ίδια.

Απόσπασμα ομιλίας *Για έναν ορισμό του Μοντέρνου στην ποίηση* από το βιβλίο *Η Ειρωνική Γλώσσα* του Νάσου Βαγενά, στιγμή (1982)

- Σε ποιους νομίζετε ότι απευθύνεται ο ομιλητής και ποιος είναι ο σκοπός της ομιλίας του;
- Με ποιους τρόπους η γλώσσα, η μορφή, το ύφος και η χρήση διαφορετικών προσώπων αφήγησης συμβάλλουν στην καλύτερη κατανόηση αυτής της ομιλίας;